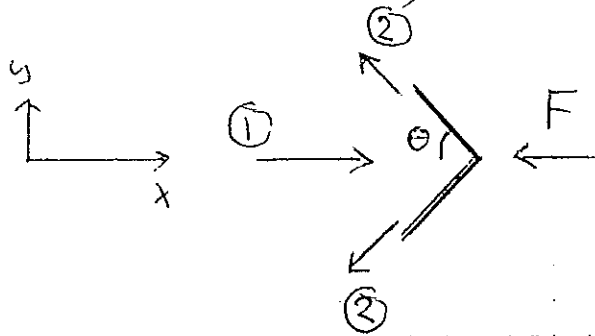

Impulssatz

$$F = \dot{m} (V_2 - V_1)$$

x-led:

$$-F = \dot{m} (-V \cos \theta - V)$$

$$-F = -\dot{m} V (\cos \theta + 1)$$

$$F = \dot{m} V (\cos \theta + 1)$$

$$F = \rho A V^2 (\cos \theta + 1)$$

$$= \rho \frac{D^2 \pi}{4} V^2 (\cos \theta + 1)$$

$$\cos \theta = \frac{F \cdot 4}{\rho D^2 \pi V^2} - 1$$

$$\theta = \arccos \left[\frac{4F}{\rho D^2 \pi V^2} - 1 \right]$$

$$\theta = 24,5^\circ$$

$$NS \quad -\frac{dp}{dx} + \rho \frac{du^2}{dy^2} = 0$$

$$\frac{u^2}{dy^2} = \frac{1}{\rho} \frac{dp}{dx}$$

$$u = \frac{1}{\rho} \frac{dp}{dx} \frac{y^2}{2} + C_1 y + C_2$$

$$RV: u(0) = C_2 = -\frac{U_0}{2} = -5 \text{ m/s}$$

$$u(h) = \frac{1}{\rho} \frac{dp}{dx} \frac{h^2}{2} + C_1 h - \frac{U_0}{2} = 0$$

$$C_1 h = \frac{3U_0}{2} - \frac{1}{\rho} \frac{dp}{dx} \frac{h^2}{2}$$

$$C_1 = \frac{3U_0}{2h} - \frac{1}{\rho} \frac{dp}{dx} \frac{h}{2} = -250 \text{ s}^{-1}$$

$$Q = \int_A u dA = \int_A u dy dz =$$

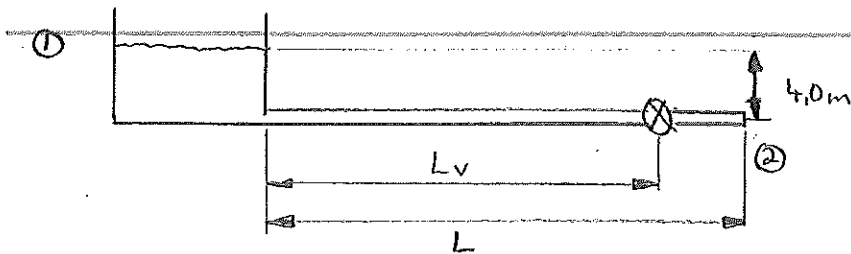
$$= dz \int_0^h \left[\frac{1}{\rho} \frac{dp}{dx} \frac{y^2}{2} + C_1 y + C_2 \right] dy$$

$$\frac{Q}{dz} = \left[\frac{1}{\rho} \frac{dp}{dx} \frac{y^3}{6} + C_1 \frac{y^2}{2} + C_2 y \right]_0^h$$

$$\frac{Q}{dz} = \frac{1}{\rho} \frac{dp}{dx} \frac{h^3}{6} + C_1 \frac{h^2}{2} + C_2 h =$$

$$= -0,0375 \text{ m}^3/\text{s}$$

Svar: 37,5 L/ms i negativ x-riktning

Givet: $L_{\text{rör}} = 15 \text{ m}$, $L_v = 14 \text{ m}$, $P_1 = P_2 = P_{\text{atm}}$
 $v = 0,5 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3/\text{s}$, $d = 0,08 \text{ m}$
 Galvaniserat järn, Tabell 6.1 s. 365 $\Rightarrow \epsilon = 0,15 \text{ mm}$
 $\frac{\epsilon}{d} = \frac{0,15}{80} = 0,002$. Ventilen stängd efter $t = 4 \text{ s}$.

Sökt: Är $u_{\text{max}} \cdot t$ större eller mindre än 14 m ?

Lösning: Bernoullis utv. ekv. (3.68b):

$$P_1 + \frac{\rho v_1^2}{2} + \rho g z_1 = P_2 + \frac{\rho v_2^2}{2} + \rho g z_2 + \Delta p_f + \rho \omega_s$$

stort tank
inget beten arb

$$\Rightarrow \Delta p_f = \rho g (z_1 - z_2) - \frac{\rho v_2^2}{2} \quad (1)$$

Friction i röret + engångsförlust i ventil, (6.100b) \Rightarrow

$$\Delta p_f = \left(f \frac{L}{d} + K \right) \frac{\rho v_2^2}{2} \quad (2)$$

$$(1) \text{ o } (2) \Rightarrow v_2 = \sqrt{\frac{2g(z_1 - z_2)}{f \frac{L}{d} + K + 1}} \quad (3)$$

Antag ventilen helt öppen i 4 sek, därefter stängd (ger lågt K , högt flöde, värsta fallet)

Tabell 6.5 s. 385 $\Rightarrow K \approx 6$.

V_1 söker $V_2 \Rightarrow$ iteration, Gissa $f = 0,025$

(3) med $L = L_{\text{rör}} = 15 \text{ m} \Rightarrow v_2 = 2,59 \text{ m/s} \Rightarrow$

$$Re = \frac{v d}{\nu} = 4,15 \cdot 10^5 \Rightarrow f = 0,024$$

Moody-diag, $\frac{\epsilon}{d} = 0,002$
 Fig 6.13 s. 264

Ins i (3) $\Rightarrow v_2 = 2,61 \text{ m/s}$, $Re = 4,18 \cdot 10^5$

Moody $\Rightarrow f = 0,024$, stämmer.

$Re > 2300 \Rightarrow$ turbulent, (6.43b) \Rightarrow

$$u_{\text{max}} = \frac{v_2}{0,82} = \frac{2,61}{0,82} = 3,2 \text{ m/s} \Rightarrow$$

$$u_{\text{max}} \cdot t = 3,2 \cdot 4 = 12,8 \text{ m} < 14 \text{ m}$$

Svar: Ventilen hinns stängas.

GIVET:

$$m = 15 \text{ kg}$$

$$h = 20 \text{ m}$$

$$A = 1 \text{ m}^2$$

SÖKT:

Nedslagskesheten.

LÖSNING:

vekten Π : (Försumma flytkraften)

$$m \frac{du}{dt} = mg - \frac{1}{2} \rho u^2 C_D A \quad (\text{Tab. 7.3} \Rightarrow C_D \approx 1,2)$$

Skriv om;

$$\frac{du}{dt} = \frac{dy}{dt} \cdot \frac{du}{dy} = u \frac{du}{dy} \Rightarrow$$

$$m u \frac{du}{dy} = mg - \frac{1}{2} \rho u^2 C_D A$$

Separabel different. \Rightarrow

$$m \int \frac{u}{mg - \frac{1}{2} \rho u^2 C_D A} du = \int_0^h dy = h \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \int \frac{u}{a u^2 + b} du = \frac{h}{m}$$

där $a = -\frac{1}{2} \rho C_D A$ och $b = mg$.

Integralen finns i Beta, s. 145, nr 59

$$\Rightarrow v \cdot L = \int_0^u \frac{u du}{a u^2 + b} = \frac{1}{2a} \left[\ln |a u^2 + b| \right]_0^u =$$

$$= \frac{1}{2a} \left\{ \ln |a u^2 + b| - \ln |b| \right\} = \frac{1}{2a} \ln \left\{ \frac{|a u^2 + b|}{|b|} \right\}$$

$$= -\frac{1}{\rho C_D A} \ln \left\{ \frac{|mg - \frac{1}{2} \rho u^2 C_D A|}{mg} \right\} = h \cdot L = \frac{h}{m}$$

$$\Rightarrow \frac{|mg - \frac{1}{2} \rho u^2 C_D A|}{mg} = e^{-\frac{\rho C_D A h}{m}}$$

$$\text{Anta att } mg > \frac{1}{2} \rho u^2 C_D A \Rightarrow \frac{1}{2} \rho u^2 C_D A = mg \left(1 - e^{-\frac{\rho C_D A h}{m}} \right)$$

$$\Rightarrow u = \sqrt{\frac{2mg}{\rho C_D A} \left(1 - e^{-\frac{\rho C_D A h}{m}} \right)}$$

$$\text{Sätt in siffror} \Rightarrow u \approx 13,2 \text{ m/s}$$

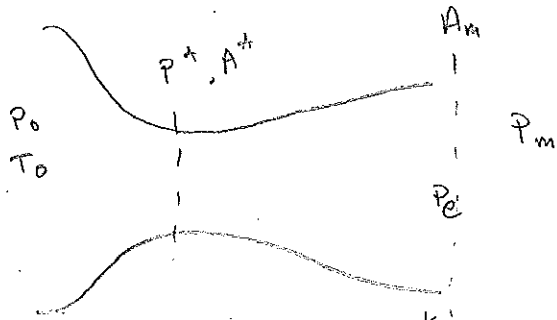
$$\text{Kontrollera antagandet: } mg = 15 \cdot 9,81 = 147,15 \text{ N}$$

$$\frac{1}{2} \rho u^2 C_D A = \frac{1}{2} \cdot 1,2 \cdot 13,2^2 \cdot 1,2 \cdot 1 = 127,5$$

$\therefore mg > \frac{1}{2} \rho u^2 C_D A$ och Lösning OK.

Svar: $u = 13,2 \text{ m/s}$.

LÖSNING:

$$(9.32): \frac{P^*}{P_0} = \left(\frac{2}{k+1}\right)^{\frac{k}{k-1}} = 0,5283$$

$$\Rightarrow P^* = 0,5283 \cdot 0,7 \cdot 10^6 = 0,3698 \cdot 10^6 \text{ MPa}$$

$$P^* > P_m = 0,1 \text{ MPa} \Rightarrow \text{strömn. kritisk}$$

$$(9.41): \dot{m}_{\max} = \frac{0,6847 P_0 A^*}{\sqrt{RT_0}} =$$
$$= \frac{0,6847 \cdot 0,7 \cdot 10^6 \cdot \frac{\pi}{4} \cdot 0,005^2}{\sqrt{287 \cdot 303}} \approx$$
$$\approx 0,0320 \text{ kg/s}$$

Anta att ingen stöt inträffar i den divergerande delen. Då gäller ent. (9.45) och (9.28a):

$$\frac{A_m}{A^*} = \frac{1^2}{0,5^2} = 4 = \frac{1}{Ma_m} \frac{(1+0,2 Ma_m^2)^{2,5}}{1,728}$$

$$\text{Tabell B1} \Rightarrow Ma_m = 2,94$$

Med detta Ma -tal i mynningen skulle mynningstrycket, P_e bli:

$$\frac{P_0}{P_e} = \left[1 + \frac{1}{2}(k-1) Ma_m^2\right]^{\frac{k}{k-1}} \approx 33,56$$

$$\Rightarrow P_e \approx 0,0209 \text{ MPa}$$

Men $P_e < P_m = 0,1 \text{ MPa}$
och alltså fås en stöt i dylsan
(se Fig. 9.12)